



Beretning fra Offererstatningsnævnet 2021 og 2022

Indledning

Hermed foreligger årsberetning for 2021 og 22 for Det Grønlandske Nævn Vedrørende Erstatning Til Ofre For Forbrydelser (Erstatningsnævnet).

Erstatningsnævnet har i de seneste år haft særligt fokus på at nedbringe sagsbehandlingstiden til et rimeligt niveau. Således er hovedparten af de sager, nævnet har modtaget i eller før 2022 nu forberedt til nævnsmøder eller endeligt behandlet. De sager, der er modtaget før 2022, som ikke er behandlet er typisk sager, hvor nævnet afventer svar fra Center for Arbejdsskader om méngrad eller erhvervsevnetab. I alt havde nævnet 280 verserende sager ved udgangen af 2022.

Erstatningsnævnets juridiske ressourcer har været forholdsvis stabile i 2022 og forventes uændret i den kommende periode. De stabile forhold i sekretariatet har sammen med en forenkling af nævnets behandling som følge af ændring af offererstatningsloven har i 2022 bidraget til en positive udvikling i nævnets sagsbehandlingstider. Det kan her særligt fremhæves, at loven nu giver mulighed for, at krav på op til 3.500 kr. kan afgøres uden dokumentation, og at disse krav samt krav på op til 10.000 kr., som er fastslået ved dom ofte kan afgøres ved formandsbeslutning. Den forenkede proces medfører en betydelig forkortelse af sagsbehandlingstiden for de pågældende krav.

Nævnet arbejder på at indføre flere effektiviseringstiltag, så sagsbehandlingstiden kan nedbringes yderligere. I seneste ændring af offererstatningsloven er der lagt op til, at ansøgere skal kunne kommunikere digitalt med Erstatningsnævnet. Indtil videre modtages ansøgninger og sagsbilag i fysisk form fra Grønlands Politi. Hvis sagsdokumenterne kunne overføres digitalt og sagsbehandlingen i nævnet kunne understøttes af et sagsbehandlingssystem, ville det medvirke til effektivisering både hos Grønlands Politi og Erstatningsnævnet. Digital behandling vil også forbedre ansøgernes mulighed for direkte adgang til Nævnet.

Med henblik på bedre IT understøttelse af sagsbehandling arbejder nævnets sekretariat på at få installeret systemet Public 360 til behandling af nævnets sager. Implementeringen af et

ESDH system til behandling af nævnets sager vil udover at understøtte sagsbehandlingen endvidere medføre, at nævnet igen vil få mulighed for at trække talmæssige oplysninger til årsberetningen.

Talmæssige oplysninger

I 2021 modtog nævnet 281 sager, hvilket er 36 flere sager end i 2020. I 2022 modtog nævnet 282 sager.

Der har i 2021 været afholdt 6 møder. På møderne er der blevet behandlet 151 sager. 4 sager blev udsat på indhentelse af udtalelse fra Center for Arbejdsskader. 5 sager er udsat af andre grunde.

Der har i 2022 været afholdt 12 møder. På møderne er der blevet behandlet 357 sager. 7 sager blev udsat på indhentelse af udtalelse fra Center for Arbejdsskader. 41 sager er udsat af andre grunde.

Lovgrundlaget og nævnets sammensætning

Erstatningsnævnet træffer afgørelser i sager, hvor der er søgt om erstatning efter offererstatningsloven, som er sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 472 af 25. september 1984 med seneste ændring af 14. december 2021, anordning nr. 2461

Erstatningsnævnet har haft følgende sammensætning i 2022:

Landsdommer Kirsten Thomassen (formand)

Kent Fridberg (indstillet af Inatsisartut)

Ane Louise Løvstrøm (indstillet af Naalakkersuisut)

Kathrine Ødegård er stedfortræder for Kent Fridberg (indstillet af Inatsisartut).

Kirsten Ulriksen er stedfortræder for Ane Loise Løvstrøm (indstillet af Naalakkersuisut)

Sekretariatet og sekretariatets arbejde

Sekretariatsfunktionen varetages hovedsagelig af sekretærer, der arbejder ved Grønlands Landsret samt af jurister, der er eller har været ansat ved Grønlands Domstole.

Erstatningsnævnets sekretariat sørger for sagernes forberedelse, herunder udarbejdelse af et resumé af sagen og indstilling til nævnet med udkast til sagens afgørelse. Sagerne forelægges nævnet enten ved skriftlig cirkulation eller på et nævnsmøde, der holdes ca. hver anden måned. Efter ovennævnte lovændring og i henhold til forretningsordenen kan visse krav afgøres af formanden alene uden forelæggelse for nævnet.

Hvilke erstatningskrav kan nævnet behandle?

Erstatningsnævnet afgør, om Staten skal betale erstatning for personskade som følge af overtrædelser af kriminalloven og overtrædelser af lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning. Nævnet kan i visse tilfælde yde erstatning, selv om der ikke er dømt for overtrædelse af kriminalloven m.v. Der kan for eksempel ydes erstatning, hvis skadevolder er under 15 år eller hvis det ikke har været muligt at identificere en gerningsmand.

Nævnet kan endvidere bestemme, at Staten skal dække erstatningskrav for visse afgrænsede personlige ejendele, der er blevet skadet, samt for mindre kontantbeløb, som mistes i forbindelse med personskade opstået ved en overtrædelse af kriminalloven.

Nævnet betaler ikke i øvrigt erstatning for tingsskade, medmindre lovovertrædelsen er begået af en person, der er omfattet af den personkreds, der er nævnt i offererstatningslovens § 3, som hovedsageligt omfatter personer, der er anbragt i institutioner under Selvstyret.

Nævnet kan ikke imødekomme ansøgninger om erstatning for

- færdselsforseelser, overtrædelse af ordensbekendtgørelsen eller andre lovovertrædelser, der ikke er omfattet af kriminalloven eller lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning
- krav, der betales af skadevolderen eller arbejdsskadesikringen
- helbredelsesudgifter og udgifter som følge af beskadiget beklædning, hvis disse udgifter dækkes af ansøgerens forsikringsselskab eller andre

I øvrigt tilkender nævnet erstatning efter grønlandsk rets almindelige regler. Det betyder blandt andet, at erstatningen udmåles efter reglerne i erstatningsansvarsloven (EAL), og at nævnet har mulighed for at nedsætte erstatningen eller helt lade den bortfalde, hvis ansøgeren har udvist egen skyld, der berettiger til det.

Praksis for erstatning- og godtgørelsesbeløbenes størrelse

Erstatnings- og godtgørelsesbeløb reguleres af Justitsministeriet i bekendtgørelser, der udstedes en gang om året. Når Erstatningsnævnet skal tage stilling til en ansøgning om godtgørelse for varigt mén eller om erstatning for tab af erhvervsevne, indhenter Erstatningsnævnet som udgangspunkt en udtalelse fra Center for Arbejdsskader, som vurderer méngraden og erhvervsevnetabsprocenten. I visse ukomplicerede sager vurderer nævnet dog selv méngraden ud fra den almindelige méntabel.

Ved fastsættelse af godtgørelse for tort, hvor forbrydelsen er begået efter den 1. april 2018 har Erstatningsnævnet i 2022 vurderet de enkelte sager ud fra disse retningslinjer:

- Kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1 og nr. 3 (voldtægt) udløser en godtgørelse på 100.000 kr. I særligt grove tilfælde kan beløbet stige til 133.000 kr.
 - Kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1, jf. § 12 (forsøg på voldtægt) udløser en godtgørelse på mellem 40-50.000 kr. Forsøg på incest med mindreårige udløser en godtgørelse på minimum 26.000 kr. I særligt grove tilfælde af mangeårigt seksuelt misbrug af børn, og hvor der er et tillidsforhold mellem gerningsmanden og barnet, er der fastsat et minimumsbeløb på 150.000 kr.
 - Kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2 (tilsnigelse til samleje) fastsættes til mellem 40.000 og 50.000 kr. Det fremsatte forslag om samtykkekrav ved seksuelt forhold, kan medføre ændringer i godtgørelsesniveau
 - Ved andet seksuelt forhold fastsættes godtgørelsen til 30.000-40.000 kr.
 - Kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 3 (samleje med børn under 12 år) fastsættes som udgangspunkt som tortgodtgørelse efter kriminallovens § 79, idet der dog tages hensyn til barnets alder m.v.
 - Kriminallovens § 84 (blufærdighedskrænkelser) udløser fra 2023 en godtgørelse på mellem 7.000 og 15.000 kr.
 - Kriminallovens § 79 (seksuelt forhold med barn under 15 år) udløser ved samleje en godtgørelse på 20.000-25.000 kr.
 - Ved andet seksuelt forhold, mindst 10-15.000 kr.
- Har der været tale om et kærestelignende forhold kan godtgørelsen helt bortfalde.

I krænkelsegodtgørelse ved særlig grov vold, frihedsberøvelse eller drabsforsøg tilkendes afhængig af de konkrete omstændigheder op til 25.000 kr.

Kirsten Thomassen
Nævnnsformand